

Kritik er vigtigt

I den kreative proces er det vigtigt med kritik undervejs mod det bedst mulige resultat, men måden den gives på betyder også noget. Få en stribe gode råd med på vejen.

Espers lærling på vej

På skuldrene af læremestre som Sanford Meisner og William Esper står John Frey. Han kommer nu til Danmark for at lære fra sig om den metode, der kan gøre dit spil mere autentisk.

Fra tvivl til forløsning

Kom med i laboratoriet, når to skuespillere fra hver sin generation fortæller, hvordan de tackler arbejdet med en rolle fra første prøvedag til sidste forestilling.

#01 2019

MAGASINET

SCENELIV

SANG • DANS • TEATER • FILM / UDGIVET AF DANSK SKUESPILLERFORBUND

Tema:

Højsæson for filmpriser

SEKRETARIAT FOR DANSK SKUESPILLERFORBUND OG FILMEX

SCENELIV udgives af Dansk Skuespillerforbund og udkommer 8 gange årligt.
Oplag: 2.700 eks. - Abonnement: 425 kr. årligt

MAGASINET SCENELIV

Dansk Skuespillerforbund,
Tagensvej 85, 3. sal
2200 København N
Telefon: 33 24 22 00
Mandag-fredag 9-12 og 13-15.
dsf@skuespillerforbundet.dk
www.skuespillerforbundet.dk

Artikler, læserbreve og lign. sendes til:
jwj@skuespillerforbundet.dk
Redaktion:
Jacob Wendt Jensen (redaktør)
Benjamin Boe Rasmussen (ansvarshavende)

Annoncer sendes til: Jette Rydder
jr@skuespillerforbundet.dk
(Debatindlæg, anmeldelser, mindeord osv. må
maks. fylde 2800 anslag inkl. mellemrum)

Tryk: KLS Grafisk Hus
Design: FXA

ANNONCEPRISER OG FORMATER (b x h)

Helside annonce (170 x 270) 9.000 kr.
Bagsiden (190 x 260 + beskæring) 9.000 kr.
2/3 side annonce (170 x 192) 6.500 kr.
1/2 side annonce (170 x 133) 5.000 kr.
1/3 side annonce - horisontal (170 x 60) 2.500 kr.
1/3 side annonce - vertikal (54 x 270) 3.500 kr.
Visitkort-annonce (83 x 58) 700 kr.
(maks. 400 anslag inkl. mellemrum)
Medlemsannoncer (83 x 58) 350 kr.
(maks. 400 anslag inkl. mellemrum)

Annoncemateriale skal afleveres i pdf-format.
Alle priser tillægges moms.
Særlige annonceønsker:
Kontakt Jette Rydder - tlf. 33 24 22 00

DSF'S BESTYRELSE

Benjamin Boe Rasmussen (formand), Anne Voigt Christiansen, Christian Gade Bjerrum, Christine Exner, Jakob Faueryby, Johanne Nøregård-Nielsen, Kirstine Hedrup, Linnea Voss, Magnus Bruun, Maria Hanke, Max-Emil Nissen, Peder Holm Johansen, Philippa Cold, Rebekka Lund, Søren Bang Jensen, Adam Brix (suppleant), Jakob Svarre Juhl (suppleant).

DSF'S SEKRETARIAT

Formand: Benjamin Boe Rasmussen
Sekretariatschef: Anna-Katrine Olsen
Vicesekretariatschef: Kim Hansen
Chefjurister:
Maj Hagstrøm og Magnus Homann Poulsen
Juridiske konsulenter:
Morten Lisby og Matilde Dahl Petersen
Socialkonsulent: Nanna Møller
Sekretær: Hanne Arlund
Kursuskoordinator: Karin Iwersen
Sekretær for formand og sekretariatschef:
Tine Fangel
Regnskabschef og Filmex: Heidi Holm Madsen
Webmaster og Filmex: Jette Rydder
Håndbog og Filmex: Kristine Staffeldt
IT-manager og Filmex: Sengül Kaya-Mortensen
IT-support og Filmex: Kasper Grande
Filmex: Dorte Wriedt
Reception: Bente Wittenborg
Kommunikationsmedarb.: Katrin N. von Linstow
DSF Studio: Anne-Mette S. Saugsbjerg

DEADLINE TIL NÆSTE NUMMER: 19. FEBRUAR 2019

Legat efter afdøde skuespiller Irma Larné

Skuespiller Irma Larné blev indmeldt i Dansk Skuespillerforbund i 1946 og startede sin karriere under 2. verdenskrig ved Kasino Teatret i Aarhus. Hun spillede på et hav af scener, medvirkede i både Arne Weel-turneen, turneer hos Harald Stabehl og Røde Kro Teater. I 1980'erne trak hun sig tilbage og bosatte sig i Silkeborg, hvor hun dannede en lille teatertrup.

Umiddelbart inden sin død i november 2009, indstiftede Irma Larné et legat, som skal udbetales på hendes fødselsdag 21. marts.

Legatet er indstiftet til skuespillere **over 50 år, der fortsat arbejder som skuespillere og ikke er gået på pension, men har behov for økonomisk støtte.**

Der uddeles 4 portioner á 25.000 kr.

Ansøgningen skal udfyldes og sendes online fra skuespillerforbundets hjemmeside: <http://skuespillerforbundet.dk/om-dsf/stoettemuligheder/andre-legater/>

Ansøgningen skal være modtaget **senest torsdag 28. februar 2019, kl. 12.00.**

Har du spørgsmål er du velkommen til at kontakte Hanne Arlund, ha@skuespillerforbundet.dk

Produktionsstøtte

Du kan ikke længere sende papiransøgninger

Du kan primært søge støtte til projektudvikling online på vores hjemmeside. Du kan søge støtte, hvis du ønsker mulighed for at udvikle et givent projekt, der senere kan søges støtte til hos andre fonde.

Produktionsstøttemidlerne kan søges til:

- Projekter, der yder væsentlige og nyskabende bidrag til dansk musik og film.
- Produktioner på cd, dvd og andre audiovisuelle produktioner.

Der ydes i særlige tilfælde støtte til projektudvikling til andre projekter og formål af almen kulturel karakter, herunder uddannelsesformål.

Produktionsstøttemidlerne kan kun søges, hvis der er afleveret regnskab for tidligere modtaget produktionsstøtte.

Linket til online-ansøgninger kan du finde samme sted som før: <http://skuespillerforbundet.dk/om-dsf/stoettemuligheder/produktionsstoette/>

Du skal stadig læse vejledningen igennem, inden du søger. Du skal være opmærksom på, at du nu kan søge om støtte både som person og som firma.

Krav til ansøgningen

- Projektbeskrivelsen må max. fylde 3 A4-sider, inkl. budget, kort cv og bilag. Bilag skal vedhæftes som filer, så hav dem klar, inden du udfylder ansøgningen.
- Bilag kan ikke eftersendes.
- Ansøgningen bliver ikke behandlet, hvis ovenstående krav ikke er opfyldt.

Ansøgningsfrist:

Fredag 15. marts 2019, kl. 12.00. Du skal være opmærksom på, at ansøgningsportalen lukker kl. 12.00.

Ansøgningen bliver behandlet i Produktionsstøtteudvalget og efterfølgende i bestyrelsen. Behandlingstiden er på ca. 10 uger.

Har du spørgsmål, er du velkommen til at kontakte sekretær Hanne Arlund

Fødselsdage

Marianne Knorr	3. februar	70 år
Jan Huus	8. februar	70 år
Zeev Sevik Perl	10. februar	60 år
Mette Maria Ahrenkiel	14. februar	50 år
Preben Ravn	27. februar	85 år
Hans Chr. Johansen	4. marts	90 år
Hanne Windfeld	4. marts	60 år
Lars Junker Thiesgaard	7. marts	60 år
Ulla Schytte	9. marts	70 år
Allan Helge Jensen	15. marts	50 år
Lotte Olsen	19. marts	80 år
Mette Rosleff	19. marts	50 år
Judith Rothenborg	19. marts	70 år

#01 2019

Foto: James Thisted

Foto: Grønnegårds Teatret

Foto: Morten Abrahamsen

Foto: John Frey

TEMA: HØJSÆSON FOR FILMPRISER

4-8

Der er himmelvid forskel på, hvor lidt og hvor meget skuespillere går op i filmpriser, der kan være en både nervepirrende og festlig fejring af en velspillet filmrolle. Hør tre skuespillere fortælle om, hvordan det er – både at være nomineret og vinde filmpriser. Læs også om de nye vinde, der så småt blæser i filmprisland. Hos den engelske "Oscar", den såkaldte BAFTA-pris, bliver filmene i visse kategorier nu for første gang screenet for diversitet.

TO GENERATIONER – TO ARBEJDSMETODER

10

I interview med både Johanne Louise Schmidt fra Det Kongelige Teater og Anders Baggesen fra Aarhus Teater, kortlægges processen fra det første møde med rollen til den sidste forestilling. Hvordan griber de hver især arbejdet an og hvordan kommer de igennem tvivlen og frem til rollens endelige forløsning?

GIV OG FÅ KRITIK PÅ RETTE FACON

14

Skuespillerne Nanna Bøttcher, Ulver Skuli Abildgaard og Annette Støvelbæk er alle tre tilhængere af at give kritik som en del af arbejdsforløbet. De mener alle, at det er vigtigt at gøre sig nogle tanker om, hvad man godt kan lide og hvad man mindre godt kan lide. Jacob Beerman, der er personlig træner, coach og forfatter giver en stribe gode råd til, hvordan man bedst giver kritik, og hvordan man bedst tager imod den.

ET MERE ÆGTE UDTRYK

18

For ni år siden var netop afdøde William Esper i Danmark, hvor han, med en ganske enkel øvelse, kunne sætte en skuespillers fantasi fri, så udtrykket blev spontant og ærligt. Stafetten blev i tide givet videre til blandt andre John Frey, der rejser rundt i verden og underviser ud fra Espers principper. John Frey underviser i en workshop om Meisner-teknik i DSF Studio til marts.

FORSIDEFOTO:

Julie Christiansen ved Bodilfesten i 2018 på Folketeatret.
Foto: James Thisted.

TEMA

Højsæson for filmpriser

Kom med ind i maskinrummet på den ældste og en af de vigtigste filmpriser herhjemme. Få punkteret myterne og kom nærmere på sandheden om, hvordan det går til, når beslutninger bag uddelingen af Bodil-prisen tages.

Af Jacob Wendt Jensen

Hvis man ikke lige kan huske det, så er Bodil-prisen den, hvor statuetten ligner en kvinde svøbt i hvide gevandter, som holder et spejl i hånden. Også selv om adskillige muntre skuespillere gennem tiderne har kaldt den for et bordtennisbat. Statuetten er skabt af tegner Ebbe Sadolin og billedhugger

Svend Jespersen og laves i dag af Royal Copenhagen. I år uddeles den for 72. gang.

Groft sagt findes tre forskellige slags filmpriser. Der er publikumspriser, hvor biografgængerne kan stemme på den film, de synes er bedst. Sådan en er SVEND-prisen for eksempel. Og den uddeles hver sommer i idylliske Svendborg. Og så er der priser, der uddeles af filmakademier. Altså for eksempel Oscar-prisen i USA,

I 2015 blev 'Klumpfisken' en af de store vindere. I både Susanne Storm og Henrik Birch vandt begge en af de flotte Bodil-priser deres roller i filmen. Foto: Klavs Bo Christensen/Ritzau Scanpix.

European Film Award, og den danske pendant er Robert-prisen. I Danmark er et filmakademi med omkring 1500 medlemmer med til at nominere film og med til at afgøre, hvem der vinder.

Ser alle film

Den tredje type filmpris, er de priser, der uddeles af fageksperter ligesom Bodilprisen. Danske Filmkritikere står bag, og i år kan 47 danske filmjournalister, filmanmeldere og redaktører fra knap 20 forskellige medier give sit besyv med. Selv har jeg været medlem af foreningen i 17 år og deraf formand i syv år.

Repræsenteret er de store omnibusaviser, nicheaviserne, enkelte websites, ligesom udvalgte redaktører fra filmmagasiner og eksperter fra tv- og radioprogrammer om film er med. Optagelseskravene er ret skrappe, så man i foreningen sikrer sig, at alle arbejder med at beskrive film på en eller anden vis på ugentlig basis. Skulle der være en film eller tre, nogle af medlemmerne ikke når at se i løbet af året, er der mulighed for at samle op og se dem på et link, inden medlemmerne mødes til et nomineringsmøde i løbet af januar måned.

Alle film er dermed blevet set af alle de medlemmer der stemmer. Har man været på barsel, midlertidigt overflyttet til andet stofområde eller på orlov, er der mulighed for at lade være med at stemme, men den går ikke to år i træk. Er man inaktiv, bedes man så mindeligt om at forlade foreningen, så medlemsskaren så præcist som muligt afspejler bestanden af aktive filmjournalister og filmanmeldere.

Ret til at være kræse

På det årlige nomineringsmøde går vi så alle årets film igennem. Der er typisk omkring 25 spillefilm, der har haft biografpremiere, ligesom vi i stigende grad de senere år har taget hensyn til de mange danske spillefilm, der bliver vist ved eventvisninger eller på filmfestivaler eller som eventuelt får premiere på web eller via streaming.

Herefter sorterer vi de rigtigt gode præstationer fra og stemmer i sidste ende om hvilke, dog maks. fem, der skal nomineres i hver kategori. Vi forbeholder os nemlig ret til ikke bare at fylde kategorierne op blot for at det hele skal se pænt og symmetrisk ud, og derfor kan der i svage filmår risikere kun at være tre eller fire nominerede. Tilbage i 1980'erne før dogmebølgen og den talentindsprøjtning dansk film har fået siden da, var der mange år, hvor flere priser endda slet ikke blev uddelt.

Det skal være en ære i sig selv at være nomineret, og vi nominerer kun dem, der har ydet det ekstraordinære. Der skal ikke være en automatik i at blive nomineret blot fordi man hedder enten Trine Dyrholm eller Ghita Nørby. Når de to så i øvrigt fører an i feltet over tidligere vindere blandt skuespillerne med seks statuetter hver, kan det kun være fordi, de har ydet mange ekstraordinære præstationer gennem tiderne.

Umulig at kuppe

På nomineringsmødet diskuterer vi naturligvis filmene og præstationerne, men vi sidder ikke blot og taler os frem til et resultat. Der er altid en afstemning med i billedet, hvor man udelukkende er ansvarlig overfor sin egen samvittighed og smag. Det er således meget svært, for ikke at sige umuligt, at kuppe en diskussion med efterfølgende afstemning. Danske Filmkriti-

kere, tidligere omtalt som Bodilkomitéen, er blevet kaldt lidt af hvert gennem tiderne. For eksempel husker jeg en stor dansk skuespiller kalde os for en spasser-komité, da vedkommende et år ikke vandt. Alligevel så vi siden vedkommende blive glad for at vinde, så dybere stikker de situationsbestemte vredesudbrud heldigvis ikke.

Når nomineringerne er klar, sender vi hver især stemmesedler ind, og formand og næstformand tæller stemmerne op. Hvis der skal noget ekstraordinært til at blive nomineret, så skal der noget helt fantastisk til for at vinde. Og naturligvis en smule held. Ganske ofte har vi nemlig meget tætte afstemninger, kan jeg afsløre fra den tid, jeg talte stemmerne op. Med kun 50 medlemmer kan en vinder jo godt være nede på kun at have omkring ti stemmer.

Som formand kan det være frustrerende at sidde og se sin egen favorit blive overhalet langsomt efterhånden, som stemmerne tikker ind i mailbakken af en anden nomineret, man måske synes var knap så god. Men sådan er de demokratiske regler. Formanden afgiver i øvrigt sine stemmer først, og som formand må man siden stå på mål for de priser, der uddeles på den store festaften, hvor prisen uddeles.

På skuldrene af giganter

Medlemmerne af Danske Filmkritikere er ikke et øjeblik i tvivl om, at både fagfolk i filmindustrien, instruktører og skuespillere meget gerne vil vinde en Bodilpris. Et par måneder efter vi havde givet Viggo Mortensen en Æres-Bodil i 2015, havde jeg selv lejlighed til at interviewe ham til avisen Berlingske. Jeg kunne ikke dy mig for at spørge, hvor hans statuette stod derhjemme? Han svarede:

"Den står på hylden lige over badekarret ved siden af et smukt billede af min mor. Og der plejer også at være nogle blomster der."

Det skal her tilføjes, at Viggo Mortensens mor var død ganske kort tid forinden, så der var ingen tvivl om, at statuetten havde fået ærespladsen. Jeg har også set granvoksne mænd fælde en tåre, når de har fået en Bodil-statuar. Fordi prisen, i det øjeblik den uddeles, bliver et symbol på den vej – ikke mindst den faglige vej, skuespilleren har tilbagelagt indtil da. Det betød noget for Kim Bodnia, da han fik en Bodil for Bedste mandlige birolle for sin rolle i den sorte komedie 'Frygtelig lykkelig'. Dejan Cukic var også bevæget, da han sidste år måske lidt uventet fik prisen for sin rolle i 'Fantasten'.

Og man forstår ham godt, for det at vinde en Bodil er også at skrive sig ind i en lang historisk række af fantastiske vindernavne. Man vil stå på listen til evig tid som et håndgribeligt bevis på, at man rent faktisk var dygtig til sit fag. Blandt legenderne på listerne tælles den franske komiker Jacques Tati, selveste Charles Chaplin, Woody Allen og i dansk film Erik Mørk, Mogens Wieth, Kjeld Petersen, Dirch Passer, Ole Ernst, Frits Helmuth, Bodil Kjer, Bodil Ipsen, Helle Virkner og man kunne blive ved.

I den muntre afdeling har jeg hørt, at Nikolaj Lie Kaas, der har vundet hele fire Bodil-statuetter gennem tiderne, havde stillet dem op i et højt vindue ud mod vejen i det hus, hvor han boede. Kun for at drille Paprika Steen, som han vidste gik forbi hans hus næsten hver dag, da hun boede i nærheden. Hun har nemlig 'kun' vundet Bodil-statuetten tre gange.

Den *dramatiske* aften

I USA kan skuespillere og instruktører bruge flere uger eller måneder på at møde op til filmvisninger og gallamiddage for at få større muligheder for at vinde filmpriser. I Danmark er award-sæsonen kortere, men man undgår alligevel ikke helt nervøsitet og klamme håndflader. Vi har spurgt tre skuespillere om, hvordan det var både at være nomineret og at vinde.

Både for og imod

"For mig var det sådan, at jeg syntes priser var lidt latterlige i udgangspunktet, fordi man sætter nogle over andre. Det kan samtidig virke, som om dem, der allerede har, får mere. Altså at de skuespillere med gode roller får priser og dermed får endnu bedre roller. Når det er sagt, så kom det til at fylde for mig – også alt for meget – da jeg første gang var nomineret til en Reumert. Mere end jeg i min vildeste fantasi havde forestillet mig. Vi stod oprindeligt med 'Klumpfiskens'-projektet inde på Får 302 og syntes, at det var banalt, ja nærmest grænsende til det pinlige, fordi historien var så lille. Vi var i tvivl om, hvorvidt det var noget værd, men det har vist sig at være den mest samlende forestilling, jeg nogensinde har været med i. Den taler til alle og har været en gave i sig selv. På den baggrund giver en pris jo mere mening, end den ellers ville. Kontrasten, mellem at spille en scene med Jacob Lohmann på lavmælt jysk om rejsningsproblemer overfor et festklædt publikum til Reumert-uddelingen, var så fed, at jeg ikke var det mindste nervøs. Den scene vi spillede var bare så lækker at stå med i det selskab. Da de så annoncerede vinderen, blev jeg meget skuffet. Langt ud over, hvad jeg havde forudset. Skuffelsen ramte mig som en hammer, og jeg blev bagefter irriteret på mig selv over at bruge så meget energi på den slags. Jeg brugte også lang tid på takketalen, der så ikke kunne bruges, og det føltes ærgerligt.

Sidenhen har jeg været mere afslappet og har kunnet lade være med at 'krudte' mig selv for meget op. 'Klumpfiskens' havde jeg mange aktier i, og da teaterstykket blev adapteret til film blev denne oplevelse heldigvis ligeså stor som på teatret. Filmen blev kun set af 39.000 mennesker, så jeg troede ærlig talt ikke på mine vinderchancer. Måske var det netop derfor, at det lykkedes mig at være cool op til uddelingen, men på selve aftenen blev jeg nervøs. Da mit navn blev råbt op som vinderen (bedste mandlige hovedrolle), kunne jeg heldigvis høre på folk i salen, at den beslutning var de enige i, og jeg følte mig båret op på scenen af ren kærlighed.

Til Bodil-uddelingen troede jeg heller ikke på det, men der havde jeg jo allerede fået en pris, så jeg kunne slappe mere af. Selv om jeg har været nomineret og vundet, synes jeg stadig priser er noget underligt noget. Da jeg vandt en Bodil-statуетte for min rolle i 'Klumpfiskens', vandt Pilou Asbæk også en Bodil for sin rolle i 'Stille hjerte', og det var bare morsomt, for Pilou læste hos mig som helt ung, lige efter han gik på European Film College i Ebeltoft. Så kunne vi stå der og klappe hinanden på skulderen."

Henrik Birch

Nomineret til en Robert for tv-serien 'Norskov' (2018)

Nomineret til en Robert for tv-serien 'Norskov' (2016)

Vinder af en Robert og en Bodil for 'Klumpfiskens' (2015)

Foto: James Thisted.

På højde med at blive gift

"Jeg har ikke gået på en skuespillerskole i Danmark, så en nominering til en filmpris er et klap på skulderen, der gør mig tryk og sindssygt glad og som giver selvtillid. Da jeg blev Robert-nomineret for 'Heartless', troede jeg simpelthen, at man havde lavet en fejl på Facebook. Jeg blev ved med at få beskeder med "Tillykke", som om jeg havde fødselsdag. Jeg forstod ingenting, indtil jeg blev ringet op af producer Ronnie Fridthjof. Omsider forstod jeg sammenhængen, og jeg begyndte at græde, fordi jeg blev så overrasket. Det var verdens bedste aften! Der stod jeg i en flot kjole uden de store forhåbninger om at vinde, for 'Arvingerne' var storfavoritter det år. Da vi kom til 'Mens vi lever', blev vi alle meget overraskede. Til at begynde med troede vi ikke, at der var mere end 200, der ville komme til at se den film, og så bagefter at komme helt med frem i opløbet om priser var nærmest surrealistisk. Da Amanda Collin vandt sin Robert i kategorien Bedste kvindelige hovedrolle var jeg bare glad på hendes vegne og var med til at drikke mange gin og tonics og danse på bare tæer, efter vi smed de høje hæle.

Derefter vandt jeg så en Bodil, og den aften er til gengæld noget, jeg aldrig nogensinde kommer til at glemme. Det er en af de største oplevelser i mit liv og det må være på højde med at blive gift. Bodilprisen har altid været en drøm for mig. Sådan en stjerne der sad oppe øverst på himlen. Mange som jeg ser op til har vundet den pris gennem tiderne, og jeg synes, det er enormt blæret, at den uddeles af filmkritikerne. På grund af respekten for prisen skrev jeg en takketale på forhånd. Jeg begyndte at øve mig lidt på den derhjemme, men kunne ikke helt lade være med at grine, men øvede den alligevel på toilettet i pausen i showet lige før det var tur til min kategori. Jeg troede ikke på, at jeg ville vinde, men jeg følte alligevel, at jeg var nødt til at være forberedt og ville samtidig ikke jinx det. Jeg blev så nervøs, at jeg tog mine sko af, fordi jeg var bange for at falde, hvis nu jeg skulle op på scenen. Min far grinede af mig, kan jeg huske. Min mor var død af kræft tre måneder tidligere. Det gjorde det hele endnu mere specielt. Jeg tænkte flere gange, at jeg gerne ville have vist hende prisen. Resten af aftenen var fyldt med ros og lidt ligesom at være fuld på den fedeste måde. Folk var så glade på mine vegne, og det var kæmpestort og vildt. Statuetten står i min vindueskarm ved siden af to små porcelænsengle, jeg har arvet fra min mor, så det er en særlig plads. Jeg er meget øm overfor den. Nogle af mine veninder synes det er sjovt at lade som om de taber den, men nej, nej, nej – det er overhovedet ikke sjovt."

Julie Christiansen

Nomineret til Robert og vinder af Bodil for 'Mens vi lever' (2018)

Nomineret til EKKO shortlist Award for 'Et lift' (2016)

Nomineret til Robert for 'Heartless' (2016)

Nomineringen er vigtigst

"Jeg har det lidt dobbelt med filmpriser. Det er altid godt, der bliver sat fokus på det arbejde vi laver, og det er også godt, at det bliver fejret. Især i disse tider. Det skal vi da bakke op om. Det betyder også vildt meget at blive set og blive anerkendt, for det man laver. Man laver det jo for, at nogen skal se det i sidste ende. Men for mig er det også noget underligt noget. Det minder mig lidt om, da jeg var lille, og jeg skulle fejre min fødselsdag. Jeg kan godt lide at arbejde, men jeg bryder mig egentlig ikke så meget om opmærksomheden, der følger med. Det udelukker nu ikke, at jeg godt kan lide at blive fejret, og jeg elsker fest. Især hvis man skal fejre det, man er glad for at have lavet, og det har været tilfældet med mine nomineringer. Det betyder meget, at man er stolt af at have været med i netop den produktion. At man er stolt af det, at man har arbejdet sammen med gode kolleger, og at man har arbejdet så godt, man kunne. Det er meget afgørende. Men nomineringen er det vigtigste. Resten er bare en fest. Som midtpunkt er jeg blufærdig og bange for at sige noget forkert. Derfor kan det næsten være en lettelse ikke at vinde, for så slipper man for at gå op på scenen og sige noget. Jeg er ikke noget konkurrencemenneske, så den del af det har jeg svært ved at gå op i. På aftenen kan man godt svede, men det er mest af frygt for at skulle på scenen og sige noget. Lettelsen ved ikke at få prisen eller lettelsen, når man omsider har været på scenen er næsten den samme. Jeg forbereder ikke takketaler, da jeg godt kan huske navnene på dem, jeg har arbejdet sammen med. Når det der foregår på scenen er overstået, kan jeg godt dele prisen og glæderne med de andre.

Statuetterne står ikke i et kosteskab, men de står heller ikke helt fremme på hylden – men dog i min reol. Jeg har altså også set smukkere objekter i mit liv, vil jeg sige. Robert-prisen ligner jo et mordvåben og Bodil-statuetten er ren mormor-porcelæn. Ingen af delene er lige mig. Nogle gange når jeg støver af, ser jeg et glimt af statuetterne, og de minder mig så om arbejdet, og så tænker jeg 'hold op hvor er det lang tid siden'. De har da en slags værdi for en, men større er den så altså heller ikke. Det betyder

Foto: Jens Dige/ Ritzau Scanpix.

også noget, at man med sin pris er samlet i et historisk selskab med andre skuespillere, man beundrer. Det kan man da godt tillade sig at være stolt af. Til Robert deltager de filmfolk, man arbejder sammen med hver dag, og derfor betyder den nok lidt mere. Robert er ligesom den lille intime fødselsdag, hvor Bodil er den store fødselsdag, hvor der også er mange gæster med, man ikke kender."

Sarah Boborg

Vinder af EKKO shortlist Award for 'Rastløs' (2015)

Vinder af både Robert og Bodil for 'To verdener' (2009)

Nomineret til både Robert og Bodil for 'Bænken' (2000)

Fremtidens filmpriser

I den engelske filmbranche varsles nye tider, når det gælder diversitet både angående filmpriser, men også når det gælder støttemuligheder. For første gang i år bliver engelske film målt og vejret i forhold til diversitet, før de kan nomineres til en BAFTA til februar.

Eksperimentet begynder allerede ved den kommende BAFTA-uddeling i kategorierne "Bedste britiske film" og "Mest markante debut som forfatter, instruktør eller producer". Til de to priser bliver filmene screenet for, om de lever op til nye diversitetskriterier. På minimum to af følgende fire kriterier skal man leve op til den "diversitetsramme", man i øvrigt praktiserer på Det Britiske Filminstitut (BFI). Der skal gerne være taget aktiv stilling til mindst to af de fire parametre.

- A: Hvordan temaer og historier er repræsenteret på filmplæredet – når det gælder minoriteter.
- B: Projektlederskab og kreative medarbejdere på filmen – et vist antal af posterne på filmholdet skal udgøres af minoriteter. For eksempel mindst tre chefter eller flere mellemledere.
- C: Filmarbejdere af anden etnisk herkomst skal for eksempel via deres job på filmen have muligheder for at udvikle sig karrieremæssigt i forhold til, hvor de stod før filmen gik i gang.
- D: Muligheder for diversitet når det gælder hvilket publikum man sigter på at ramme.

Kun film der, med BFI's ord, "har bevist at deres film adresserer målene om inklusion og lige repræsentation på to af de fire områder kan nomineres." På BFI's hjemmeside kan man under "Diversity Standards Criteria" læse hvad punkterne A, B, C og D mere præcist dækker over, men da det er et eksperiment bliver det spændende at følge udvikling de kommende år.

Ud med filmskurke med ar

Snart er det måske slut med skikkelser som for eksempel Blofeld i 'James Bond' og Jokeren i 'Batman'. Det Britiske Filminstitut meddelte før nytår, at de ikke fremover vil støtte film, hvor skurke har ar i ansigtet. Direktør Ben Foster udtalte i den forbindelse:

"Film er katalysator for forandringer, og derfor engagerer vi os i ikke at have negative repræsentationer via ar eller anderledes ansigter i de film, vi støtter."

Hashtagget #IAmNotYourVillain er opfundet af Organisationen Changing Faces, der er imod at idolisere smukke mennesker og det at man skaber skræmmebilleder ud af de mennesker, der ser anderledes ud. Organisationen arbejder for at skabe ansigtslighed for alle.

Herhjemme har Det Danske Filminstitut sagt, at de ikke vil operere på samme måde som Det Britiske Filminstitut.

European Film Awards (Lørdag 15. december)

Har netop været afholdt i Sevilla i Spanien som filmprissæsonens første uddeling af priser. Afstemningerne sker i det europæiske filmakademi, hvor der er omkring 3500 medlemmer. europeanfilmawards.eu

The Golden Globes (Søndag 6. januar)
Prisen er netop blevet uddelt på baggrund af en afstemning blandt de

omkring 90 udenlandske journalister i Hollywood. goldenglobes.com

Robert-prisen (Søndag 3. februar)
I Det Danske Filmakademi er der i øjeblikket omkring 1500 medlemmer og statuetten er skabt af Robert Jacobsen. filmakademiet.dk

BAFTA (Søndag 10. februar)
Uddes af Det Britiske Filmakademi, hvor der i er godt og vel 7500 medlemmer over hele jordkloden. bafta.org

Cesar (Fredag 22. februar)
Det Franske Filmakademi er, med sine omkring 4500 medlemmer, på spil ved denne prisuddeling. Academie-cinema.org

Oscar (Søndag 24. februar)
Uddes af Det Amerikanske Filmakademi, der har knap 7300 medlemmer over hele verden men flest i USA. Det seneste år er der gjort meget for at invitere flere kvinder med samt repræsentanter for etniske minoriteter. Oscars.org

Bodil-prisen (Lørdag 2. marts)
Uddes af foreningen Danske Filmkritikere, der i øjeblikket har 47 medlemmer fra en bred vifte af danske medier. bodilprisen.dk

SVEND-prisen (Onsdag 28. august)
En pris baseret på publikumsafstemninger og uddes i Svendborg. svendfilmfest.dk

Invitation til generalforsamling og forårsfest

Så er det igen blevet tid til Dansk Skuespillerforbunds generalforsamling, til bestyrelsesvalg og ikke mindst forbundets store forårsfest. Det sker søndag 26. maj 2019 i DGI-byen, Tietgensgade 65, 1704 København V. Vi begynder kl. 12.15, men man kan indskrive sig allerede kl. 11.30.

Foreløbig dagsorden

Velkomst og fællessang
Formandens beretning
Forelæggelse af det reviderede regnskab
Fastsættelse af kontingent
Eventuel godkendelse af div. overenskomster
Præsentation af opstillede bestyrelseskandidater
Valg af kritiske revisorer og suppleanter
Valg af bestyrelsesmedlemmer
Eventuelt
Afslutning og fællessang

Forårsfest

Vi håber, at rigtig mange vil være med til at afslutte en spændende dag i faglighedens tegn og deltage i den

efterfølgende forårsfest med musik, hygge og god mad. Drikkevarer kan købes til rimelige priser.

Stiller du op?

Hvis du har lyst til at stille op til bestyrelsen, skal din opstilling være forbundet i hænde **senest 11. marts 2019**. Husk endelig, at din tilmelding skal være vedlagt en personlig præsentation på højst en halv A4-side.

Indkaldelse

14 dage før generalforsamlingen modtager alle medlemmer, som sidste år, indkaldelsen pr. mail. Derfor er det ekstra vigtigt, at du sikrer dig, at vi har din mailadresse – og at den stadig gælder. Du kan selv tjekke og rette dine kontaktoplysninger i Skuespillerhåndbogen, men hvis du får problemer, er du velkommen til at kontakte Hanne Arlund.

Hvis du af den ene eller anden grund ønsker at blive ved med at modtage indkaldelserne med posten, har du fortsat mulighed for det, men så skal du skrive til os og gøre opmærksom på det.

Lyset, Havet, Sandet og... Betty Nansens Huse i Skagen

Betty Nansens Huse har en unik og smuk beliggenhed, tæt ved stranden mellem Skagen og Grenen.

Betty Nansens Hus og Anneks udlejes efter fundatsen af ejeren Ida Løfbergs Fond til sceniske kunstnere. Er du skuespiller, eller har du anden kunstnerisk tilknytning til dansk teater, har du mulighed for at søge ophold i Betty Nansens Hus og/ eller Anneks i 2019.

Ansøgningsfrist: for perioden april til september **senest den 28. februar 2019**. Bestyrelsen for Ida Løfbergs Fond vil i marts måned tage stilling til fordeling af husene, og svar vil blive meddelt inden 1. april.

Ved ansøgning fra oktober til marts kontaktes Mariann Aakerlund direkte.

Priser fra april til september:

Store Hus: kr. 5.900 pr. uge
Anneks: kr. 2.900 pr. uge

Lejebeløbene er inkl. slutrengøring og forbrug af el.
Udlejning fortrinnsvis 2 uger.

Priser fra oktober til marts:

Store Hus: kr. 5.050 pr. uge
Anneks: kr. 2.540 pr. uge

Lejebeløbene er inkl. slutrengøring og forbrug af el.

Ansøgning til:

Betty Nansens Huse i Skagen
Kirstineparken 29, 2970 Hørsholm

Kontakt:

Mariann Aakerlund. Mobil 2337 8472.
E-mail: aakerlund@privat.dk

Kunsten at **forløse** en rolle

Enhver skuespiller har sin egen måde at angribe en rolle på. For nogle betyder erfaring meget. For andre er det som at begynde forfra, hver gang man starter op på en ny forestilling. Skuespillerne Johanne Louise Schmidt fra Det Kongelige Teater og Anders Baggesen fra Aarhus Teater om den lange proces fra den første læseprøve til sidste spilleaften. Hvor meget kommer de i tvivl undervejs, hvordan lykkes det dem at forløse rollen og hvordan mærker de den mæthed, der kan opstå efter 30-40 forestillinger.

Af Michael Müller

Enhver skuespiller har sin egen, personlige måde at angribe en teaterrolle på henover tre eller fire måneder. Et par måneder med læseprøver og prøver på scenen og ofte en lige så lang spilleperiode, hvor publikum aften efter aften sidder med urokkelige forventninger til en særlig kunstnerisk oplevelse.

For at nå frem til disse kunstneriske højdepunkter har man været igennem et intenst prøveforløb, der gerne skal kulminere under spilleperioden og frem til den sidste aften foran publikum. Men hvilken proces kan der være tale om, fra at skuespilleren angriber en rolle ved første læseprøve og giver slip på den efter sidste spilleaften. Uanset hvem man spørger, er der forskellige måder at gøre det på.

"Når jeg møder op den første prøvedag, stiller jeg mig fuldstændig åben over for stykket. Uden at hæfte mig ved mine egne tanker, lytter jeg til instruktøren og scenografen; de har jo skabt et kunstnerisk univers, som vi skuespillere skal være med til at fylde ud, udforske og rykke rundt på. Så jeg prøver at være så åben som overhovedet muligt. Og ofte er jeg i tvivl om, hvor meget jeg skal forberede mig og læse, inden vi starter op. Hvis man på forhånd har en idé om, hvordan forestillingen skal være, kan det være en modarbejdelse fra starten, og så er det bedre at finde hinanden undervejs i stedet for at kæmpe for, at man får sin egen tolkning af teksten igennem. Det kan være meget ukreativt, for i løbet af prøveforløbet åbner teksten sig op," siger skuespiller Johanne Louise Schmidt (35 år), der er uddannet fra Statens Teaterskole i 2009 og har været tilknyttet ensemblet i Det Røde Rum i Skuespilhuset og har de seneste sæsoner været en del af Det Kongelige Teaters store ensemble.

For 60-årige Anders Baggesen, der i 2019 kan fejre sit 40-års jubilæum som skuespiller på Aarhus Teater, er det også vigtigt, at han ikke ved for meget om forestillingen på forhånd. I starten af prøveforløbet gør han nærmest en dyd ud af kun at læse teksten sporadisk. Simpelthen for at kunne møde op på teatret så neutral som muligt.

"Jeg stammer fra en generation, hvor man under prøverne finder ud af, hvad der står mellem linjerne, og hvad stykket handler om. Derfor korsrer jeg mig, når de unge skuespillere begynder at læse teksten udenad, inden de kommer til læseprøverne. Under prøveforløbet skal man koncentrere sig om at lytte til, hvad der bliver sagt. De gode instruktører er et hestehoved foran os skuespillere, og derfor er det vigtigt, at jeg møder op med en åbenhed over for, hvordan man kan opfatte stykket," siger Anders Baggesen.

Tvivl eller erfaring?

Spørgsmålet er, om den åbne tilgang til stykket betyder, at det er forfra hver gang, man starter på en ny forestilling, eller kan ens erfaring være brugbar under de tidlige prøver. Selv om Johanne Louise Schmidt tilhører den yngre skuespillergeneration, har hun haft større, betydningsfulde roller, ikke mindst i Det Røde Rum, hvilket har givet hende en horisont og erfaring. Hun ved altså, at det kan lade sig gøre.

Skuespiller Johanne Louise Schmidt (til venstre) er ofte i tvivl om, hvor meget hun skal forberede sig inden første prøvedag. I seneste sæson har hun spillet med i Tennessee Williams-klassikeren 'Kat på et varmt bliktag' på Betty Nansen. Foto: Pressefoto/Betty Nansen Teatret.

"Alligevel vil jeg sige, at en ny forestilling føles som et kæmpe bjerg, man skal over hver gang. Tivlen sidder altid i mig. Kan jeg nu forløse rollen på den måde, som instruktøren gerne vil og ikke mindst mig selv, og vil rollen sige publikum noget? Det er en søgen for at finde derhen, hvor man synes, at forestillingen falder bedst i hak. Og i løbet af et prøveforløb har jeg både opture og nedture, men når jeg så er kommet i mål med nogle ting, minder jeg mig selv om, at jeg skal huske dem til næste forestilling, fordi det kan være psykisk opslidende, hvis tivlen tager overhånd. Tit glemmer jeg det igen."

Er der en god tivl?

"Ja, det synes jeg. Den er en drivkraft til at blive ved med at undersøge og udfordre stoffet og sig selv. Det er ubehageligt, når nervøsiteten tager over, for den kan stå i vejen for mange ting. Jeg insisterer på, hvor hårdt og forfærdeligt det end er, at turde at spille dårligt og prøve en masse ting af, fordi jeg ved, at det for mig er med til at finde det overraskende og potentialet i karakteren. Da jeg lige var blevet uddannet som skuespiller, havde jeg en forventning om, at jeg skulle kunne min rolle og hele forestillingen fra starten af, men det er jo uinteressant og urealistisk. I dag ved jeg, at det er fuldstændig omvendt," siger Johanne Louise Schmidt.

"Tivlen må ikke blive en angst eller bekymring, fordi så bliver den en forhindring. Man skal have lyst til at trevle hele stykket op igen, selv om det lige gik så godt. Det kan jo være, at man får

Anders Baggesen har spillet hovedparten af sine roller på Aarhus Teater. Her ses han som faderen til Erasmus Montanus i forestillingen af samme navn. Foto: Emilia Therese.

noget nyt, hvis man giver stykket en anden drejning. Man skal have lysten til at undre sig," siger Anders Baggesen.

At give plads til intuitionen

Anders Baggesen har spillet med i et utal af forestillinger. Foruden Aarhus Teater, hvor han er tilknyttet, har han spillet på bl.a. Aalborg Teater, Aveny Teatret, Amagerscenen, Det Danske Teater og Det Ny Teater. I den nuværende sæson spiller han med i bl.a. 'Dancer in the dark' og 'Erasmus Montanus' på Aarhus Teater. Uanset om han medvirker i en komedie, et drama eller musical er hans vigtigste redskab intuitionen. Det handler om at turde give plads til intuitionen, ikke sidde fast i manuskriptet, men gå efter den frie udfoldelse inden for de satte rammer. Og lykkedes det én at komme fra det intuitive og over i noget, der kan genskabes aften efter aften, blive håndgribeligt og en

I 2016 spillede Johanne Louise Schmidt den unge, lovende skuespillerinde Emma, der efter en overdosis indlægges på et afvænningscenter i forestillingen 'Personer, stedet, ting'. Foto: Natascha Thiara Rydvald.

følelse, er man nået meget langt, mener han. Intuitionen er en evne, noget, der bor i én.

”Med intuitionen kan jeg forhåbentlig omsætte alle informationerne, altså al den snak, vi har sammen under læseprøverne. Det kan være en reference til fortiden og fremtiden, en anekdote eller noget tilsvarende om mennesker i den virkelige verden. Derfor ser man også, at de gode skuespillere har evnen til at stikke fingeren i jorden og være bevidst om, hvordan en forestilling skal spilles. Foregår stykket i Washington eller i Hobro, og hvilken genre taler vi om? Alle disse informationer betyder, at man kan lege frit, fordi friheden i at spille, er det vigtigste,” siger Anders Baggesen.

Også for Johanne Louise Schmidt er intuitionen et afgørende redskab til at sætte sig selv fri og nærme sig noget ægte og uset i den karakter, hun fremstiller. Dermed ikke sagt, at hun ikke forbereder sig på de scener, der skal øves på, men mest af alt handler det for hende om at gå ind på scenen under prøverne og åbne sit hjerte, sit sind i et forsøg på at finde ind til en følelse, der rammer hende, og som hun kan vende tilbage til.

”Jeg har en stærk intuition, og den stoler jeg meget på. Og hvis jeg mærker min intuition, så kæmper jeg langt for at gå med min egen mavefornemmelse. Det er især i forbindelse med gennemspilningerne jeg kan mærke, om det føles rigtigt eller forkert. Som nyuddannet skuespiller ville jeg gerne styre processen, hvilket er umuligt og ufedt, så jeg har lært at overgive mig til hele forestillingen og mine medskuespillere. Vi er jo sammen om at lave det. Jeg kan godt stå med mine egne ideer, men jeg tror på, at man skal stille sig åben over for at reagere og lytte på hinanden. Her er det min erfaring, at forestillingen ofte bliver bedre af det,” siger Johanne Louise Schmidt.

Johanne Louise Schmidt fik sin debut i 2009 på Grønnegårds Teatret, og var i 2011 med til at starte Det Røde Rum på Det Kongelige Teater. Hun har bl.a. medvirket i 'Det gode menneske fra Sezuan' (2011), 'Sonetter' (2012), 'Revolver-trilogien' (2012), 'Jagged Little Pill' (2012, 2016), 'Macbeth' (2012-13), 'Fruentimmerskolen' (2013), 'Metamorfoser' (2014), 'Hedda Gabler' (2014), 'Visen om Sidsel' (2015), 'Puntila' (2016), 'Personer steder ting' (2016), og i den igangværende sæson spiller hun med i 'Kat på et varmt bliktag' på Betty Nansen Teatret og 'Højskolesangbogen' og 'Hvem er bange for Virginia Woolf?' på Det kongelige Teater.

Spørgsmålet er, hvad hun trækker på for at forløse sine karakterer, når hun arbejder med dem. Hvorfra henter hun sin inspiration?

Den indre og ydre inspiration

”Inspirationen kommer fra mange kanter. En ting er min egen

livserfaring og de mennesker, som jeg omgiver mig med, deres liv og erfaringer. Det er noget jeg kan relatere mig til. En anden ting handler om at se teater, film, dokumentarer og læse. Jeg elsker at observere mennesker og se, hvordan de reagerer på hinanden.”

Så inspirationen behøver ikke at komme indefra?

Nej, den kan også komme fra de ydre omgivelser. Alt det, som jeg har spillet, har jeg jo ikke nødvendigvis prøvet selv. Jeg har for eksempel ikke været narkoman eller en 17-årig kongesøn, der ikke vil være konge ('Macbeth' af Shakespeare). Man kan have en forestillingsevne, men man må ofte prøve at forstå karakteren på en anden måde, som jeg kan sætte mig ind i. Det kan være, hvordan det er at være teenager og ikke have en retning i livet. Det kan jeg også genkende fra mit voksenliv. Og med hensyn til kongesønnen, der ikke vil være konge, det kan jeg så oversætte til, at jeg var bange for at blive voksen, fordi jeg ikke vidste, hvad jeg ville bruge mit liv til. Det kan være en måde at oversætte en karakter og forløse vedkommende på en konkret måde. Lige pludselig transformerer rollen sig til noget andet, uden at jeg står på scenen og tænker på mig selv som 17-årig. Det handler mere om følelser og genkendelige situationer, som min krop kan huske. Samtidig skal man ikke glemme sin forestillingsevne,” siger Johanne Louise Schmidt.

Hvordan bruger du instruktøren i arbejdet med at forløse din karakter?

”Der kan være uenigheder, hvilket kan være meget givende, men det kan også være svært. Hvis det føles lige så rigtigt for den ene som den anden part, hvem er det så, der skal give sig –hvordan finder man et kompromis? Men jeg har øvet mig selv i ikke at være bange for disse konflikter. Man skal være saglig, der skal være en god tone, og man skal passe på, at man ikke sårer folk unødigt, men man skal ikke blive bange for at være uenig. Uenigheden kan være nøglen til mange ting,” siger Johanne Louise Schmidt.

Modsat Johanne Louise Schmidt oplever Anders Baggesen, at inspirationen oftest kommer indefra.

”Jeg henter blandt andet inspiration fra min barndom. Det var et hjem, hvor man fik lov at lege frit, og der var altid mange gæster på besøg. Og jeg er opvokset på landet, hvor årstiderne er meget forskellige. Hele dette mylder af barndomsglimt og sanser kan jeg trække på. Især sanserne har altid været skærpet hos mig, og det er meget givende som skuespiller. Der skal jo

være en kraft i én, der siger, at nu vil jeg fortælle noget på scenen og vise verden én gang mere.”

Premieren sjældent den bedste aften

Efter et langt prøveforløb står man pludselig til premieren med en forventningsfuld teatersal. I ét stort fællesskab træder skuespillerne ind på scenen og møder publikum. Hvordan skal det så gå, men som instruktøren Elisa Kragerup engang sagde til sit ensemble i Skuespilhuset, så er ”det, der sker i aften, det er sandt.” Dermed sagt, at skuespillerne skal stille sig til rådighed, og selv om stykket bliver spillet på en anden måde end aftenen forinden, er det lige så rigtigt. For Anders Baggesen er netop premieren sjældent dén bedste forestilling.

”Der er altid en form for nervøsitet. Premieren er som regel en smule anspændt og ikke nødvendigvis en af de bedste forestillinger. Den kan være krampagtig, men når man har spillet stykket nogle gange, kommer man ovenpå stoffet, og så bliver det typisk meget bedre. Det flyder mere naturligt. Ens rolle får en sikkerhed, jo mere man spiller. Jeg er tilhænger af, at min rolle ligger meget fast gennem en spilleperiode. For mig er det en del af metieren, at man siger hertil og ikke længere. Jeg ønsker ikke at udvikle min rolle for meget, ellers skrider det hele fra hinanden. Når rollen er gennemarbejdet, behøver den for mit vedkommende ikke at ændre sig ret meget. Det er ligesom en symfoni, som man heller ikke pludselig begynder at skifte tempo på efter at have spillet den otte gange. Det handler om nuet, der skal skabes hver eneste gang. Derfor bliver det ikke kedeligt.

Er der ikke en risiko for, at du kan miste gnisten, hvis du ikke udvikler din rolle?

”Jo. Man skal finde gløden hver dag. Og i de perioder, hvor man kun er inde at spille om aftenen, kan folk sige, at det er ikke mange timer, man arbejder, men her skal man huske, at jeg får mine penge for at være i stødet og for at være klar på en kedelig onsdag, hvor skattevæsenet har slået én halvt ihjel. Så skal jeg kunne slippe hele lortet og være klar på scenen uanset hvad. Og når bolden ruller og musikken spiller, er alt godt. Problemerne er væk, og det er en fantastisk følelse – at overgive sig til nuet,” siger Anders Baggesen.

Når mætheden banker på

Fra Johanne Louise Schmidts vinkel er det nødvendigt, at rollen udvikler sig gennem en spilleperiode. Hun nægter at sige replikkerne på den samme måde aften efter aften. Fornyelsen er nødvendig for at bevare gnisten i forestillingen, mener hun.

”Jeg kan ikke se, hvordan man kan gå ind og reproducere en forestilling, uden det bliver dårligt. Man går jo ind og lever sig ind i rollen, og det kan jeg i hvert fald ikke blive upåvirket af. Der er selvfølgelig disse rædsomme aftener, hvor man ser sig selv udefra. Jeg kan ikke sige, hvad det er, der gør det, men sådanne aftener har jeg altid et par stykker af i en spilleperiode. Det er ubehageligt,” siger Johanne Louise Schmidt og fortsætter:

”Man når til et punkt, hvor stykkets univers er brugt op, og så skal man videre til noget andet. Det kan jeg gode lide, og det er et kæmpe privilegium, at man som skuespiller har et så alsidigt arbejde med mange forskellige jobs. Denne diversitet er fantastisk, for nogle gange kommer der bare en mæthed. Når man har spillet en forestilling mange gange, glæder man sig til, at den er færdig.”

Hvorfor?

”Efter en lang spilleperiode kan jeg godt føle, at stoffet er brugt op i mig selv, og så er det dejligt at kunne sætte et punktum. Når

det er sagt, kan jeg indimellem godt blive ramt af et vemod, når jeg får forestillingen på afstand, fordi man ligesom giver slip på hele det univers, man har været en del af. Man har været dybt nede i stoffet, dybt inde i karakteren, og pludselig er det slut. For et par år siden spillede jeg hovedkarakteren i 'Visen om Sidsel' på Grønnegårdsteatret. Det var en lang og hård forestilling, men da vi nåede til den sidste aften, blev jeg virkelig vemodig og meget rørt. Jeg følte en stor frihed og genklang i figuren Sidsel, jeg følte, jeg kendte hende, og det var trist at skulle sige farvel til det hele.”

Kan du også få nok af at stå på scenen foran publikum og være ”på”?

”Helt klart. Jeg kender til følelsen af at have spillet for meget, hvor lysten til at stå på scenen og foran publikum kan begynde at falde. Hvis man har givet meget af sig selv og lavet grænseoverskridende ting på scenen, kan man nå til et punkt, hvor man bare trænger til en pause. Og disse pauser er vigtige for at kunne omstille sig selv til næste forestilling. Jeg synes virkelig, at det er hårdt, hvis jeg springer fra den ene forestilling til den næste. Måske er det i virkeligheden ens egne ressourcer, der er brugt op frem for stoffet.”

Den samme mæthed kan Anders Baggesen genkende. Ofte glæder han sig til, at dagsrytmen ændrer sig, og så er det videre mod næste opgave.

”Så er det videre. Derfor har jeg ingen billeder hængende af mig selv af forestillinger, jeg har været med i. En teaterforestilling har sit liv i salen, og når den er forbi, så er den forbi. Den bliver meget hurtigt forældet, nu skal det næste stykke opstå, og så er det forfra igen.”

AF HJERTET TAK!

Kære alle medlemmer af DSF. Da jeg i år fylder 60 og samtidig har 30 års jubilæum i dubbing-verdenen, vil jeg benytte anledningen til at sige inderligt tak til alle jer, jeg har mødt på min vej. Tak for jeres engagement, store flid og vilje til at yde jeres allerbedste stemmeskuespil eller sang foran mikrofonen. Det har været en kæmpe fornøjelse for mig at være vidne til som dialog-instruktør.

Også tak til DSF, der i 1988 optog mig på deres dubbing-kursus og dermed åbnede mine øjne for stemmeskuespillets spændende verden. Jeg holder reception lørdag 9. marts kl. 9.30-13.30 i Birkerød Bio (vi skal bl.a. se en god ”gammel” film – med dansk tale!). Hvis du har lyst til at høre mere om dette arrangement, så skriv til mig på min mail lthiesgaard@gmail.com.

Kærlig hilsen Lars Thiesgaard.

'Hospitalet', som både har gået på Aarhus Teater og Sort/Hvid i København, er ikke for sarte sjæle. Her ses (fra venstre) Nanna Bøttcher, Kristian Holm Jensen og Mette Døssing. Foto: Emilia Therese.

Kritik er vigtig - men **måden**, man giver den på betyder også meget

Om så det er i skuespillerens egne forberedelser, under prøverne eller i spilleperioden, er kritik og sparring en vigtig del af arbejdet som skuespiller. Kritik man beder om at få og kritik, der kommer ud af det blå. Vi har spurgt tre skuespillere om, hvordan de giver og modtager kritik og lader en ekspert give en stribe gode råd angående takt og tone.

Af Jacob Wendt Jensen

Som med een mund siger alle skuespillerne i denne artikel, at enhver ny arbejdsproces er forskellig fra den forrige. På den baggrund er det svært at sætte system i, hvordan der gives og modtages kritik og endnu mere at drage systematiske erfaringer af de forskellige ting, skuespillerne oplever. Vi forsøger alligevel at videregive indtryk fra Nanna Bøttcher, Ulver Skuli Abildgaard og Annette Støvelbæk, der forhåbentlig kan give stof til en eftertanke eller to.

Nanna Bøttcher er med i ensembler på Aarhus Teater, og hun vil helst udbrede begrebet "kritik" til også at indeholde begrebet "sparring." Det er et mere konstruktivt begreb, synes hun.

"Jeg er ikke erklæret metodeskuespiller, så det gør de i forvejen meget forskellige processer endnu mere forskellige fra gang til gang. Al form for interaktion, og det gælder også kritik og sparring, er meget vigtigt for den helt nødvendige kreative udvikling som skuespiller."

Detaljerne og det store billede

Bøttcher understreger, at samarbejdet med instruktøren altid er vigtigt, og her vil der være en flydende strøm af udveksling af holdninger, der også kan indeholde kritik. I den forbindelse er det vigtigt, at der er tillid, så både skuespillere og instruktør frit kan sige, hvad de ser og mærker. Det handler om at skabe et arbejdsrum med tillid, højt til loftet og fokus på materialet.

"Som skuespiller, både fastansat og freelancer, indgår du hele tiden i nye konstellationer, så derfor er det en særlig glæde, når jeg ind imellem får mulighed for at vende tilbage til instruktører, jeg arbejder virkeligt godt sammen med. Der får vi mulighed for at videreudvikle på et fælles sprog for vores arbejde. Hvis man tør være frie overfor hinanden, kan man få et brugbart sprog i kritikken, og det kan man også mellem kolleger.

Som skuespiller kan du komme til at forelske dig for meget i et særligt moment eller ryge ud ad en anden tangent, som måske nok kan føles relevant for din karakter eller sjovt for dig som skuespiller at lave, men som ikke nødvendigvis bringer historien videre. Her er det berigende, hvis andre kan hjælpe med at holde fokus på materialet og rådgive om, hvor man kan skruer op og ned, så den store historie fortælles bedst muligt."

Kritik og udvikling kan også gå på mere konkrete ting som det var tilfældet i Christian Lollikes 'Hospitalet' på Aarhus Teater i sæson 2017/2018. Et stykke der også har gået på Sort/Hvid i København.

"I det stykke viser vi for eksempel en operation i komprimeret form på scenen. Der havde vi en kirurg inde i et par timer, så han kunne se på, hvad vi gjorde for at få et øje på, om vi nærmede os virkeligheden. Vi kan jo ikke vide, hvordan man videregiver et instrument, hvilket foregår ret hurtigt og lige på under en operation og vi fik også gode råd om, hvordan man bevæger sig i et sterilt miljø. Den slags er jo umuligt at vide som skuespiller, der har været i narkose de gange, man har været i nærheden af operationer på hospitalet. Kirurgen så efterfølgende stykket og var meget tilfreds med resultatet," siger Nanna Bøttcher.

Kolleger med fælles sprog

Siden endt uddannelse har Nanna Bøttcher holdt fast i gode kolleger, som hun ofte sparrer med.

"Jeg har en håndfuld kolleger, jeg har kendt siden teaterskolen. Selv om vi ofte har været spredt for alle vinde, har vi så vidt muligt prøvet at se hinandens stykker. Gaven ved dem er, at vi har set de fleste af hinandens roller, så vi kan være ærlige over for hinanden og oven i købet sætte sparringen i perspektiv," siger Nanna Bøttcher og fortsætter:

"Nu er jeg på tredje sæson på Aarhus Teater og der har jeg faktisk, også sammen med to gode kolleger, lavet en aftale om, at vi skal kigge lidt ekstra efter hinanden. På den måde at vi skal sige, hvis vi giver den for meget gas et upassende sted eller for

eksempel går efter grinnet, hvor det ikke passer ind i helheden. Eller hvis man begynder at dovne den. Eller gentager sig selv i måden at forløse roller på. Vi skal ikke instruere hinanden, men jeg tror de fleste skuespillere har nogle komfort-zoner, steder hvor det føles godt at befinde sig, og det er vigtigt at blive puffet ud af dem. Det kan og skal en instruktør selvfølgelig helst også gøre, men det kan et kærligt og skarpt kollegialt øje også."

Det ømtålelige ved kritik kan være, hvis den bliver givet uden omtanke for, hvor i processen man befinder sig.

"Tidligt i processen kan du godt stå med røven i vandskorpen og være meget sårbar. Får man hård kritik på det tidspunkt, kan du godt få lyst til at oplyse om, at du er ved at lede i mange forskellige retninger og ikke har lagt dig fast endnu. Heldigvis ved de fleste godt, hvor du er i processen. Og så må man jo også bare sige, at en mening er en mening. Ikke nødvendigvis en sandhed. Det er ikke altid den kan bruges, men ofte kan den og især hvis den gives til kende på en facon, hvor man befinder sig i en sproglig kasse eller en værktøjskasse, som alle er enige om at bruge."

Konfliktsky når det gælder kritik

Da vi taler med Ulver Skuli Abildgaard, er han på tur rundt omkring i landet med stykket 'Danmark, mit fædreland', og fra den forestilling har han et dugfriskt eksempel på kritik.

"I en af scenerne er vi to skuespillere, der skal spille syge på den lukkede afdeling, og det var lige ved at ende med en konkurrence i, hvem der kunne spille mest syg. I hvert tilfælde blev jeg venligt gjort opmærksom på, at jeg havde så travlt med selv at spille syg et bestemt sted i scenen, at min medspillers sygdom ikke kunne komme i fokus. Hun var så dygtig til at give mig en kritik, så det ikke føltes som en kritik af mig personligt, at jeg burde drosle ned for mit udtryk," siger Ulver Skuli Abildgaard.

Han synes, der er for meget berøringsangst overfor kritik blandt skuespillere, men han medgiver også, at det ikke altid er let at håndtere.

"Får du kritik, kan den jo være givet på et meget følsomt tidspunkt, og så hører man simpelthen ikke ordentligt efter. Kunsten er så at kunne tænke kritikken ind i forestillingen og ikke tage den personligt. Jeg er selv ret konfliktsky, når jeg skal give kritik og forsøger at pakke mine negative antydninger ind i positiv kritik og en god portion humor og blidt skubbe på den vej rundt. Hvis jeg selv får kritik fra en instruktør, som jeg ikke forstår, så forsøger jeg ofte

'Danmark mit fædreland' med Ulver Skuli Abildgaard og Josephine Nørring. Foto: Per Morten Abrahamsen.

at kringle den på min helt egen måde frem for at gå meget i dialog. Jeg ville ønske, at jeg alt i alt var bedre til den slags situationer.”

Ulver Skuli Abildgaard er dog generelt glad for, at skuespiller-verdenen har bevæget sig et andet sted hen end tidligere.

”Da jeg var yngre og spillede ’Købmanden i Venedig’ med Jørgen Reenberg kunne han rette i mine tekster, selv om der var en instruktør på stykket. Jeg kunne jo ikke bare gå hen til ham og sige min mening. På sin vis havde jeg forventet, at jeg selv som moden skuespiller skulle være en Fandens karl som ham,” griner Abildgaard, inden han bliver alvorlig igen og konkluderer:

”Heldigvis er de unge skuespillere i dag meget mindre autoritetstro end dengang.”

Kærlighed og respekt

Ifølge Annette Støvelbæk kan kritik være et tveægget sværd.

”Kritik og sparring er nødvendigt for at blive bedre. Jeg vil til enhver tid foretrække, at der bliver talt lige ud af posen, når det gælder kritik. At det direkte bliver sagt, hvad man gerne vil have i stedet for en flormvunden kritik, der ikke er til at tyde. Kritik skal være konkret og til at tage og føle på. Kun på den led kan man bruge den. Jeg er nok ikke så meget anderledes end mange andre, når jeg gennem skuespillerlivet har fundet ud af, at når kritik bliver

givet på den rigtige måde – hvor udgangspunktet er kærlighed og respekt – er det noget af det mest konstruktive og gavnlige. Når det til gengæld ikke gives på den rigtige måde, kan det være det mest ødelæggende. Man skal også selv være parat til kritikken. Være klar til en udvikling når kritikken gives. Tidligere var jeg bange for at få kritik, fordi jeg typisk opfattede den, som om jeg ikke slog til eller havde lavet en fejl,” siger Anette Støvelbæk.

Kommer kritikken til gengæld fra folk, man har tillid til, er det en god følgesvend. Støvelbæk bruger ofte sin gode kollega Peter Oliver Hansen eller sin mand Lars Mikkelsen.

”Med alderen finder man ud af, at tingene er mere nuancerede, end da man var ung. Og man finder ud af, at hele læsset ikke vælter, selv om man får kritik. Det oplevede jeg meget tydeligt for et par år siden på Rialto Teatret i ’Tilgiv mig’ instrueret af Madeleine Rønn Juul, hvor det pludselig slog mig, at jeg var blevet voksen, fordi jeg var i stand til at modtage en tilbagemelding i form af kritik uden at stejle indvendigt. Modtageligheden har også for mig hængt sammen med, hvor meget arbejde jeg har haft. Hvis man selv stræber efter at blive bedre, vil man gerne have kritik, men den er lettere at modtage, hvis man hele tiden arbejder og dermed er i god træning, frem for hvis der går lang tid inden, du kan bevise dig selv igen,” vurderer Støvelbæk.

Om at modtage og give kritik

Jacob Beerman er personlig træner, coach og forfatter og på hjemmesiden maxer.dk, giver han gode råd om kritik.

Fem gode råd om at give konstruktiv kritik

Forbered modtageren og skab kontekst

Skitser kort fra start hvad du vil give feedback på og hvorfor, så du forbereder modtageren på, hvad snakken vil gå på og hvad formålet er. På den måde sætter du tidligt rammen for samtalen, så du kan skabe en forståelig og saglig kontekst.

Giv både ris og ros

Mange har tendens til at gå i forsvarsposition, når de modtager feedback. For at afvæbne dette, kan det være fordelagtigt også at rose modtageren. Anerkend eksempelvis intentionen bag handlingen eller et andet relevant element, som personen gjorde godt.

Vær direkte og konkret

Undgå at pakke din feedback ind, da det både kan skabe misforståelser, men også virker som om du ikke mener, at modtageren kan klare at høre din ærlige feedback. Derfor bør du heller ikke undskylde din feedback – du gør det oprigtigt for at hjælpe. Udvælg højst tre punkter, som du vil fokusere på.

Lad modtageren svare

Konstruktiv kritik skuer fremad og fokuserer på løsning frem for årsag. Hvis modtageren har behov for at forklare, så lyt dem som en del af processen. Eftersom I muligvis har forskellige synspunkter, bør feedbacken blive til en dialog.

Tag ejerskab

Feedback er din personlige mening og i allerhøjeste grad subjektiv. Start derfor hellere dine sætninger med ”Efter min mening...”, ”Jeg synes...” end ”Du er...”

Fem gode råd til at modtage kritik

Kend dine tendenser

Bliv bevidst omkring hvordan du reagerer og tag en beslutning om, hvordan du ønsker at modtage feedback fremadrettet. Ved at forbedre din proces over tid, vil du få mere ud af den feedback, du får.

Adskil hvad der er fra hvem

Selvom det kan være vanskeligt, skal du forsøge ikke at tage feedbacken personligt. Uanset hvem der giver den. Din relation til personen, der giver feedback, kan gøre det vanskeligt at modtage det konstruktivt.

Lyt aktivt og stil spørgsmål

Lyt og lad giveren tale færdigt. For at undgå misforståelser kan du stille uddybende spørgsmål, så du i højere grad kan forstå feedbacken, som den er ment. Undgå bortforklaringer og undskyldninger.

Vær åbensindet

Forsøg at undgå forsvarspositionen, men se i stedet situationen fra den andens perspektiv. Med udgangspunkt i at feedbacken bliver givet på en oprigtig baggrund, kan der ligge en stor værdi for dig i at forstå og reagere på feedbacken.

Spørg om feedback

Hvis du beder om feedback, får du den oftere og dermed bliver du bedre til at modtage den og du kan udvikle dig mere. Både når du giver og modtager feedback, kan det være fordelagtigt at følge op på eventuelle ændringer efter et passende tidsrum.

Sommerhuse til salg

DANSK SKUESPILLERFORBUND sælger sine sommerhuse i Saunte og Lønstrup. Vi har i flere år gjort alt, hvad vi kunne for at beholde dem, men sommerhusene har i årevis kørt med et voksende underskud, og derfor har revisionen gjort klart, at vi ikke kan fortsætte. Mange vil savne deres ferier i husene, så bestyrelsen har besluttet, at medlemmerne som de første skal have tilbuddet om at købe de to sommerhuse.

Sommerhuset i Hornbæk/Saunte er beliggende i et smukt grønt område i udkanten af Hornbæk Plantage. Huset har fire sovepladser samt en hems. Huset er et nyistandsat træhus med brændeovn og opvaskemaskine. Fra huset er der en kilometer til havet og et par kilometer til Hornbæk centrum.

Sommerhuset i Lønstrup i Nordjylland er også et nyistandsat træhus med brændeovn, opvaskemaskine og seks sovepladser. Fra sommerhuset er der havudsigt, da der kun er 100 meter til en af Danmarks smukkeste strande.

Salgsprisen er endnu ikke helt fastlagt, men et foreløbigt prisoverslag ligger på 1.995.000 kroner for sommerhuset i Lønstrup og 1.895.000 kroner for sommerhuset i Saunte.

Kontakt Nanna Møller på 33 24 22 00 senest 1. marts 2019, hvis du er interesseret i at vide mere.

Læs mere og se billeder fra sommerhusene på skuespillerforbundet.dk

Medlemmer har fortsat mulighed for at leje Ravelinen på Christiansø (ansøgningsfrist: 1. marts), som skuespillerforbundet deler med Dansk Journalistforbund.

John Frey skal undervise danske skuespillere i Meisner-teknik

John Frey er uddannet i Meisner-teknikken af netop afdøde William Esper, der selv har lært teknikken af Sanford Meisner.

Meisner-teknikken er enkle øvelser, der frigør skuespillernes fantasi og gør dem mere spontane. Øvelserne er opfundet af Sanford Meisner, blev videreført af William Esper og er nu på verdensturné med blandt andre John Frey, der kommer til Danmark i midten af marts.

Af Jacob Wendt Jensen

Når skuespillerne låses fast i én bestemt replik, som skal siges igen og igen, indsniger der sig nye intonationer og måder at sige replikken på. Tonefaldet vil skifte mellem legende, drillende, glad, dristig, forsigtig, sur og voldsom. Intensiteten i præstationerne stiger markant, idet improvisationsøvelserne fokuserer på spontaniteten og lader skuespillerne slippe kontrollen og derved reagere ærligt på sine medspillere i nuet. Dét er essensen i Meisner-teknikken.

John Frey

Ud over medvirken i Christian Lemmerz og Michael Kviums kunstfilm 'The Wake' har John Frey været med i både tv-serier som 'Mata Hari' og 'Rescue Me' med Dennis Leary. På teatret har han også spillet mange klassiske roller i stykker som for eksempel 'Kat på et varmt bliktag' og 'Mus og mænd'. I 2009 etablerede han John Frey Studio for Actors i Lissabon, Portugal, men underviser nu i New York på The William Esper Studio.

Da William Esper var i Danmark i 2010 definerede han teknikken således:

"Skuespillerne får lov til at udforske, hvordan det er at være spontan. Mange skuespillere er hele tiden i kontrol, og de er alt for bevidste om, hvad de gør, når de spiller en scene. Repetitionsøvelsen er et rigtig godt redskab til at tvinge skuespillerne i kontakt med hinanden. Ikke en intellektuel kontakt, men snarere en slags impulsernes ping-pong. Når først en skuespiller har prøvet min metode og har lært den, kan de selv genskabe den og arbejde med den igen og igen. Øvelsen er overraskende på den måde, at du rent faktisk forsøger mindre hårdt at styre dig selv, hvilket i sidste ende medfører, at resultaterne bliver bedre og mere levende. Skuespillerne behøver ikke være bange for, at scenen ikke materialiserer sig, for de kan jo teksten. De ender bare med at fremsige ordene mere levende og mere i samklang med deres medspillere."

Lærer med kendskab til Danmark

John Frey har lært alt, hvad han kan af William Esper, der i sin tid lærte det meste af, hvad han kan af legendariske Sanford Meisner. Sådan står de gode lærere på skuldrene af hinanden. Frey gik i øvrigt på hold med Sarah Boberg på William Esper Studio tilbage i 1991 og 1992. Omkring 1999 boede Frey endda også i København i et års tid. Og i 2000 var han med i Michael Kvium og Christian Lemmerz' kunstfilm 'The Wake'. Frey må siges at være en mand med et vist kendskab til Danmark.

Til marts skal Frey, en af Meisner-teknikkens sværvægttere, undervise i DSF Studio. Sceneliv har i den forbindelse fået lejlighed til at stille ham en lille stribe spørgsmål. I kursusbeskrivelsen hedder det blandt andet:

"På den intensive workshop vil vi bruge værktøjer og principper udviklet af Sanford Meisner på Neighbourhood Playhouse og William Esper på Esper Studio. Skuespillerne vil deltage i en workshop, hvor de vil afprøve repetitionsøvelser, der lærer dem at arbejde ud fra deres egne impulser og ad den vej skabe spontane følelsesmæssige reaktioner i øjeblikket".

Fokus på processen

Hvordan bruger du Meisner og Espers teknikker i undervisningen?

"Jeg fokuserer på en scene. Altså forstået som en scene fra begyndelsen til slutningen. Fra den første læsning til det færdige resultat. Ved brug af de forskellige værktøjer i Meisner-teknikken. Nogle af delene er point of view, aktioner, mål og analyse af scenen. Der er tale om et virkelig grundigt arbejde for at få en scene til at løfte sig fra den spæde start til der, hvor man har det endelige udtryk. Til et niveau, hvor scenen virker, og man virkelig performer som skuespiller. Jeg arbejder sammen med skuespillerne for at imødekomme de forhindringer og sværhedsgrader de møder undervejs. Vi fokuserer på processen frem for præstationen, der kan gøre en scene mere levende, og bagefter har de så de samme værktøjer med sig videre, som de altid kan bruge. Der er ikke så meget at tage fejl af med denne metode, som er meget præcis."

Hvordan sætter du skuespillerne sammen?

Teknikken er baseret på scenens egen fremdrift, og jeg arbejder med skuespillerne i par, men coacher hver enkelt af dem individuelt. Skuespillerne sender på forhånd et cv, som jeg gennemgår, og de bliver parret, så de passer sammen angående rutine og erfaringer, men alle kan få noget ud af det. Vi fokuserer igen på processen, hvor hver skuespiller kan medbringe lige præcis det, som gør dem unikke. Resultaterne er ikke så vigtige i en workshop. Det er det personlige udtryk til gengæld."

Hvad gør du, når skuespillerne møder forhindringer, de ikke lige selv kan overkomme?

"Jeg ser lidt af hvert, hvor jeg kommer frem, men jeg prædiker frihed. Det handler virkelig ikke om at gøre det godt eller dårligt, men det handler om at lære og derigennem gøre fremskridt. Jeg skaber et ret afslappet miljø, hvor jeg ikke slår nogen i hovedet med regler. Jeg er interesseret i kreativiteten, og det går ikke, hvis miljøet er restriktivt. Friheden gør, at skuespillerne åbner sig. For det meste forstår selv skuespillere jo ikke Meisners teknik helt igennem fra begyndelsen eller der kan være misforståelser, og dem retter vi i et afslappet miljø, der ender med at blive oplysende og befriende for skuespillerne."

William Esper og Sanford Meisner

Hvis du vil vide mere om William Esper og hans skuespillerskole i New York, kan du læse mere på www.esperstudio.com. Esper har ligeledes skrevet en bog om skuespil: 'The Actor's Art and Craft'. Du kan også læse mere om Sanford Meisner på Espers hjemmeside eller læse Meisners bog 'Sanford Meisner on acting'.

It's alive

Har brugen af Meisner-teknikken ændret sig gennem tiderne?

"Der er sket ændringer i skuespil gennem tiden. I dag ser vi stor spontanitet både på film og på det meste teater nu om dage, er der levende og uforudsigelige præstationer. Teknikken er spredt godt gennem tiden, men nok først i Europa gennem de seneste ti år. Et ungt rost stjernefrø som Timothy Chalamet taler om Meisner-teknikken, der vitterligt bringer liv til en præstation og et udtryk. It's alive."

Hvordan vil du anbefale, at skuespillere der gerne vil efteruddanne sig vælger deres kurser?

"Først og fremmest bør man kigge på lærernes kvalifikationer. Mange slår sig op som lærere, men der er ganske få gode af slagsen. Det handler helt sikkert om, hvem læreren er, så kig efter erfaring hos læreren både som lærer og deres erfaring på teater og film. Du kan studere Lee Strassbergs teknikker fra Actor's Studio mange forskellige steder, men der er kun ganske få gode lærere, og det samme gælder for Meisners teknikker. Hvor har de lært deres teknik henne? Jeg er for eksempel udlært af William Esper selv," siger John Frey.

Workshoppen 'Meisner-teknik med John Frey' afholdes 18.-21. marts og der er tilmeldingsfrist 7. februar. Du kan læse mere om workshoppen og tilmelde dig på Skuespillerforbundet.dk under DSF Studio.

I slutningen af april kan dansere, musicalperformere og sangere ligeledes prøve kræfter med Meisner-teknikken, når DSF Studio afholder en 3-dages workshop med Jon Bonnici.

ART

translation by Christopher Hampton

"A comedy classic" – The Times

Krudttønden
20 Feb – 23 Mar
teaterbilletter.dk

BY YASMINA REZA

Director:
Ian Burns

Peter Vinding
Benjamin Stender
Rasmus Emil Mortensen

that
●●●●●
theatre
company

DSF STUDIO NYE KURSER OG EFTERUDDANNELSE I FORÅRET:

ÅBEN STUDIO:

fri træning for 200 kr. pr. halvår

Improvisation med Kasper D. Gattrup

Tirsdage fra 22. januar

Improvisation er fantasien legeplads. En særlig tanke kan sætte en masse i gang, men det er lettere sagt end gjort, for improvisation kræver mere end blot evnen til at sætte fantasien fri.

Improvisation kræver en konstant åbenhed og kontakt til dine medspillere for at det kan gå op i en højere enhed. Men når det så sker, skabes der hver gang noget helt unikt. Kasper D. Gattrup har arbejdet med improvisation i over 20 år både som skuespiller og underviser og har de sidste 10 år stået på scenen med gruppen Specialklassen.

Filmskuespil med Christian Tafdrup

Onsdage fra 30. januar

I denne omgang Filmskuespil er der fokus på filmskuespillet som en del af et større set-up. Deltagerne skal lave scener foran kameraet, og kommer også til at arbejde med kendskab til manuskript, klippeproces og det tekniske set-up. Instruktør og skuespiller Christian Tafdrup er uddannet på Statens Teaterskole og har medvirket i både spillefilm og tv-serier. Som spillefilmsinstruktør debuterede han med filmen 'Forældre' (2016), og senest har han skrevet og instrueret spillefilmen 'En frygtelig kvinde' (2017). Begge film har modtaget både Robert- og Bodil-priser.

Stemmecoaching med Klaus Møller

Torsdage fra 24. januar

Skuespillerens talstemme er deres vigtigste arbejdsredskab. Det kræver en stærk, fleksibel og udholdende stemme til kunne klare alle de arbejdsopgaver, som en moderne skuespiller har: teater, film/tv, speak, dubbing, oplæsning osv. Gennem stemmeøvelser vil vi træne, udvikle og vedligeholde talstemmen. Klaus Møller er blandt Danmarks mest benyttede stemme-coaches og sangpædagoger, og han har de seneste 30 år arbejdet professionelt med træning og rehabilitering af stemmer og er bl.a. fast tilknyttet Det Kongelige Teater.

KURSER:

NR. SNEDE:

Masker og arketyper med Finn Hesselager

4.-8. marts, frist 4. februar – pris: 650 kr.

Dette kursus er en blanding af grundteknikker, maskearbejde, og en teoretisk/praktisk brug af arketyper i skuespillerens arbejde. En maske kan være et uvurderligt redskab for en skuespiller til at udforske en teksts nye muligheder, give overraskende bud på en rolle og samtidig undersøge mindre kendte eller anvendte sider af personligheden. På kurset vil deltagerne lave deres egen maske. Finn Hesselager er uddannet skuespiller fra Skuespillerskolen i Aarhus. I dag underviser han skuespillere og sangere i teknik og masker på eget kursussted i Nr. Snede.

NB: kurset afholdes i Nr. Snede, hvor deltagerne overnatter.

Meisner Technique Workshop with John Frey

18.-21. marts, frist 7. februar – pris: 600 kr.

This intensive acting workshop will utilize the tools and principles developed by Sanford Meisner at the Neighborhood Playhouse and at the William Esper Studio in NYC. The actors will focus exclusively on scene work and will explore the fundamental tools of the Meisner Technique to craft a scene. A step-by-step approach – from the first contact to performance. 'Acting is Doing'. John Frey has worked internationally as an actor, director, screenwriter and teacher in theater, film and television for over 25 years. He established the John Frey Studio for Actors in Lisbon, Portugal in 2009.

Operakursus med Anne Barslev

25.-29. marts, 17. februar – pris: 500 kr.

På dette operakursus skal vi arbejde med sangerens dramatiske valg i forhold til materialet. Hvilken metode bruger sangere til at undersøge karakterens valgmuligheder og hvad er konsekvensen af metoden? Går vi til karakteren udefra eller indefra? Metodisk eller intuitivt? Vi skal afsøge karakterens mange muligheder, ikke med henblik på et resultat, men for at blive bevidst om nuancerne og om de valg vi mere eller mindre instinktivt tager. Anne Barslev er uddannet operainstruktør fra Hogesschool voor de Kunsten i Amsterdam, og hun har bl.a. instrueret 'Tosca', 'Carmen', 'Barberen', 'Tryllefløjten', 'Romeo og Julie', 'Don Juan', 'Maria Stuarda', 'Madama Butterfly', 'Bohème', 'L'Orfeo', 'De Syv Dødsynder', 'Poppeas Kroning' og meget andet. I store træk altid på dansk og tit på en lidt anden måde end forventet.

Metodeworkshop med Jens August Wille

2.-5. april, frist 27. februar – pris: 450 kr.

Et kursus med fokus på skuespillerens arbejde og samspil igennem praktisk arbejde med dramatiske tekster og devising-cases. Gennem metode/teori, øvelser og cases er målet at opnå større skuespillermæssigt ejerskab, sikkerhed, frihed og flow i moderne komplekse og postmoderne dramatiske udtryk. Vi vil arbejde med at forstå, agere og kreere gennem tre skuespillermæssige tilgange: det dramatiske, det performative og det episke – og hvordan disse kan vægtes og "blandes".

Jens August Wille er uddannet sceneinstruktør fra Statens Teaterskole og blev i 1999 ansat som ekstern dramaturg på Odense Teater, hvor han har stået bag en lang række iscenesættelser som for eksempel 'Vollsmose' (2005) 'De lærde kvinder' (2013), 'Glasmenageriet' (2012), 'Som man behager' (2011), 'Henrik og Pernille' (2010), 'Himlen uden fugle' (2017). I 2013 tiltrådte Jens August Wille som teaterdirektør på Odense Teater.

Selvangivelse for scenekunstnere med Bent Malinovsky

8. april, frist 25. marts – pris: 50 kr.

Har du stresssymptomer og déjà-vu-oplevelser, når den årlige selvangivelse lander i e-Boksen?

Tag sagen i egen hånd og mød op med dine spørgsmål til selvangivelse, skat, regnskab, moms osv. Vi ser på, om der ikke på stående fod kan svares på det meste eller skabes et overblik, så du kan få ro på systemet. Bent Malinovsky er cand.merc.aud. fra CBS, musiker og har sin egen revisionsvirksomhed med kunstneres regnskaber og skatteforhold som speciale. Et brugbart kursus, som slet ikke er så tørt, som det lyder!

Voice Lab with Perrin Manzer Allen – Workshop I and II

This workshop will help you gain a better understanding of your voice by offering you a clear description of how the voice is build and providing tools and techniques to help continue your growth. Focus is on the effects of singing different styles and the stress and strain of a long-run performance schedule. Perrin Manzer Allen has worked with singers across many musical genres. Over the past 25 years, he has taken on nearly every creative and production role in the musical theater, from composer to director to producer.

Voice Lab Workshop I – Beginners

9.-10. april, frist 4. marts – pris: 400 kr.

Most singing performers begin their career with an instinctive approach to their voice. Far too often, throughout the years, this natural instinctive understanding gets weaker and many singers spend much of their career doubting their own abilities and their own knowledge. This workshop is meant to help performers win back their initial understanding and to wed this to a clear, technical understanding and know how.

Workshop I is for performers who have not previously worked with Perrin.

Voice Lab Workshop II – Advanced

11.-12. april, frist 4. marts – pris: 400 kr.

Further application of the information learned in Workshop I, alternatingly between master class sessions and solo sessions to further the personal understanding and technical development. We will be focusing on utilizing an emotional impulse without sacrificing sound and quality, consultation on repertoire, acting a song, and vocal health, repair and maintenance.

Workshop II is for performers who have previously attended a workshop with Perrin.

AARHUS: Netværks- og konferencedag. Skuespilleren og film i Vestdanmark

29. april

Dansk Skuespillerforbund inviterer til netværks- og konferencedag for skuespillere og filmskabere, hvor vi sætter spot på skuespil og film i Vestdanmark. Der er fokus på arbejdsmuligheder og fagforståelse, og vi skal debattere, udveksle erfaringer, og deltagerne skal selv på gulvet og sammen arbejde med og styrke kendskabet til filmmediet. Alt sammen for at styrke netværk og kompetencer for vestdanske skuespillere og filmskabere. Hold øje med nyhedsbrev og hjemmeside for mere information og tilmelding.

Meisner Technique for performers and dancers with Jon Bonnici

29. april-1. maj, frist 29. marts – pris: 350 kr.

Over this 3-day workshop we will focus on the repetition exercise and conditioning trainings aimed at activating the column of energy at the center of the body. The exercises are drawn from Body Mind Centering, dynamic meditations and other somatic practices. The workshop will be focusing on how to use the technique as a dancer and/or performer, but all professions are welcome to apply. Jon Bonnici followed a philosophy BA with the 3-year actor training at RADA in London and has worked with the Meisner technique for the past 10 years.

Indlæringskursus med Dan Schlosser

6.-9. maj, frist 2. april – pris: 400 kr.

På dette kursus er der fokus på skuespillerens oplærings- og stemmearbejde foran mikrofonen, men henvender sig til alle, som har behov for at indtale, foredrage eller oplæse tekster – analogt eller i et elektronisk medie. Der er ingen krav eller forventning om forudgående erfaringer med op- eller indlæsning.

Dan Schlosser har ved siden af det egentlige skuespillerarbejde beskæftiget sig meget med oplærings- og indlæringsarbejde i alle tænkelige afskygninger og undervist i det i en lang årrække.

AALBORG:

Audition, self tape, cold read med Andreas Lyon

8.-10. maj, frist 2. april – pris: 350 kr.

På dette kursus kommer du til at prøve kræfter med teknikken cold read i forbindelse med auditions og self tapes. Cold read-teknikken, der er en udbredt disciplin i Hollywood, forøger evnen til hurtigt at se opgaven klart, træffe stærke valg og gå ind i rummet med fornyet sikkerhed og glæde – hvad enten det er hos casteren eller hjemme med self tape. Andreas Lyon er skuespiller og acting coach, hjemvendt til Danmark efter 10 år i Los Angeles, hvor han har arbejdet på serier som 'CSI' og 'Weeds' og stået over for folk som George Clooney, Tim Miller og Dennis Villeneuve.

AARHUS:

Castingworkshop med Djamila Hansen

20.-22. maj, frist 11. april – pris: 400 kr.

Castingproces eller -resultat? Få det bedste ud af at gå til casting. På denne workshop arbejder deltagerne med forberedelse til casting, tekstarbejde, improvisation og kameraforståelse. Deltagerne skal påregne at forberede tekster til kurset. Djamila Hansen har arbejdet som casting director siden 2002 på bl.a. 'En Soap', 'Idealisten', 'Darling' og senest 'Dronningen' (2019), tv-serierne 'Rita', 'Norskov', 'Ditte og Louise', 'Arvingerne' og 'Liberty'. Djamila har sin baggrund fra teater, hvor hun har arbejdet som instruktørassistent på Dr. Dante, Aveny-T og Det Kgl. Teater, og hun har ydermere været instruktørassistent på film for instruktør Pernille Fischer Christensen og Birgitte Stærmose.

ODENSE:

Self tape-kursus med Thomas Chaanhing

23-24. maj, frist 16. april – pris: 400 kr.

To intensive og inspirerende dage, hvor Thomas Chaanhing deler ud af sine erfaringer med self tapes. Hvad er do's and don'ts, hvad er et godt self tape, og hvordan får man det optimale ud af det tekniske udstyr, man har til rådighed, m.m. Målet med kurset er at give dig gode og brugbare redskaber, så du kan give dig i kast med self tape "disciplinen", som efterhånden er en meget anvendt metode, især i udlandet.

Skuespiller Thomas Chaanhing har fået hul igennem til det internationale marked med self tapes, og han har blandt andet medvirket i produktioner som Netflix' 'Marco Polo', den engelske tv-serie 'Strangers' og den amerikanske serie 'Ransom'.

Voice workshop – Patsy Rodenburg

15.-16. juni, frist 4. maj – pris udøvende 1.600 kr., observatør 600 kr.

During this workshop we will work on how to prepare for speaking and performing Shakespeare. We will work on body, breath, voice, speech and "presence" which are all critically fundamental to begin working on the text. Patsy Rodenburg, OBE, has been the Head of Voice at the prestigious Guildhall School of Music and Drama in London for 26 years and until recently at the Royal National Theatre. She trained in Voice Studies at the Central School of Speech and Drama and is recognized as one of the world's leading voice teachers and coaches and as a renowned authority on Shakespeare. Patsy has worked regularly with the best-known actors of the British theatre, including Judi Dench, Ian McKellen, and Daniel Day-Lewis, to name a few, as well as many of the biggest stars of film and television such as Nicole Kidman, Orlando Bloom, Hugh Jackman, and Natalie Portman. Join as participants or observers.

Læs mere om kommende kurser, Åben Studio, frister og tilmeld dig på hjemmesiden under DSF Studio.

Værsgo. Vi giver tæt på

100 mio. kr.

tilbage i renter til kunder, der er
medejere af Lån & Spar

Tæt på 100 mio. kroner! Det får vores kunder tilbage i januar. Fordi de er medlem af en faglig organisation, der ejer os.

Som medlem af Dansk Skuespillerforbund kan du få personlige fordele og ekstra gode vilkår hos os. For eksempel 5% i rente på lønkontoen. Vi synes nemlig også, der skal være kontante fordele ved fællesskaber.

Sådan får du 5% i rente på din lønkonto

- Du er medlem af Dansk Skuespillerforbund og har afsluttet din uddannelse.
- Du samler hele din privatøkonomi hos Lån & Spar (LSBprivat® Løn er en del af en samlet pakke af produkter og services, som din økonomi kreditvurderes ud fra).
- Du behøver ikke flytte dine realkreditlån. Men evt. ændringer og nye realkreditlån, skal gå gennem Lån & Spar og Totalkredit.
- De 5% i rente er på de første 50.000 kr. på lønkontoen.
- Der er 0% på resten.
- Rentesatserne er variable og gælder pr. 1. november 2018. Se alle vilkår på lsb.dk/medlemsvilkaar

Læs mere på www.lsb.dk/dsf

**Bliv kunde i
Lån & Spar Bank**

Ring 3378 1994, book
på lsb.dk/dsf eller
skriv til dsf@lsb.dk

Bare fordi
du er medlem
af

Dansk Skuespillerforbund

Lån & Spar

Godt nytår: Tilbage til de store og vigtige sager

Foto: Henning Hjørth.

Selv om året allerede er i gang, skal det ikke afholde mig fra at komme med et nytårsforsæt og en orientering om, hvor Dansk Skuespillerforbund står lige nu og hvad der er øverst på dagsordenen.

Vi venter stadig på scenekunstreformen og prøver at få adgang til de bonede gulve på Christiansborg for at påvirke den mest muligt. Samtidig med at vi i løbet af 2019 skal have landet en aftale med streamingtjenesterne, som både er til vores, men også til den øvrige branche, og producenternes tilfredshed.

Men allervigtigst har vi et folketingsvalg, der dukker op lige om lidt. Vi har nogle mærkesager i DSF, som vi skal ind og tale med politikerne med. Vi skal først og fremmest have politikerne til at forstå, at kunst er noget, man investerer i for vores og for demokratiets skyld. Helt lavpraktisk skal vi allerførst have gjort opmærksom på vores stilling på arbejdsmarkedet som atypisk ansatte. Vi skal dernæst have dem til at tage problemet med loven om blankbåndsmidler alvorligt. Og så skal vi lære dem om den danske rettighedsmodel, der både bidrager til det sindssygt høje niveau dansk film og tv har, og som samtidig fastholder produktionen af dansk indhold.

På vej til arbejde de senest år har jeg hørt endeløse "shit-storme" om dyre borgmesterkontorer, Britta og banditter i habitter. Moralen synes at være skredet de senere år, og vores store fællesskab er røvet for personlig vindings skyld. Og det er – for at sige det rent ud – simpelthen bare noget lort!

Hvis vi skal have flyttet moralen, skal vi først flytte debatten. Derfor skal vi løfte vores stemme med omtanke. Det er som om, det er nemmere at forstå og forholde sig til, at nogle bliver krænkede over en dansk sang, end det er at forstå, de astronomiske tal vores samfund er blevet bestjålet.

Det forstår jeg på en måde godt. Vi kan jo alle sammen komme til at fortabe os i detaljer, som er mere jordnære og glemme det store perspektiv. Jeg har selv siddet til adskillige bestyrelsesmøder og brokket mig over prisen på kopimaskiner og rengøring og glemte, hvorfor det egentlig var, jeg sad der. Jeg sad der og sidder der stadig i dag for at bidrage til, hvad vi vil som fagforening og hvordan vi maksimerer vores indflydelse. Hvad vil vi gerne ha'? Hvad vil vi gerne opnå? Og hvad skal vi gøre alt for ikke at miste.

Det samme burde gøre sig gældende for vores politikere. I stedet for at lave symbolpolitik som involverer få og gavner færre. Som for eksempel burkaforbud og Lindholm så burde vi beskæftige os med, hvordan vi vil have, at et samfund til os alle ser ud, og hvordan vi løser de udfordringer, der er foran os. De forsvinder ikke, mens vi diskuterer bagateller.

Så her fra Tagensvej vil vi gøre alt for at løfte stemmen og perspektivet i en kommende valgkamp. Det er ikke vores 2200 medlemmer, der bestemmer, hvem der vinder valget. Men måske kan vi være med til at flytte fokus over på det, der betyder noget. Og samtidig få moralen og demokratiet tilbage på rette spor.

Vi skal også huske mit nytårsforsæt: Jeg har besluttet mig for at begynde at ryge i år! Jeg håber inden sommer, at jeg kan ryge den meget fine cigar, der ligger på mit skrivebord. Den vil jeg tænde, hvis vores arbejde lykkes. At vi får sat kunsten på dagsordenen; at vi får sat ordentlige rammer for vores løn og arbejdsvilkår; at vi får en ordentlig erstatning for blankbåndsmidlerne; at vi får lukket den aftale med streamingtjenesterne og i samme ombæring får politikerne til bedre at forstå, hvor vigtige vores film- og tv-rettigheder er, så vi internationalt kan bevare Danmarks unikke status på området.

Benjamin Boe Rasmussen,
Formand for Dansk Skuespillerforbund

Medlemstilfredshedsundersøgelse

Tusinde tak til alle medlemmer der besvarede MSI-undersøgelsen.

Alle besvarelser deltog automatisk i konkurrencen om at vinde en iPad og de to heldige vindere blev Bo Carlsson og Birgitte von Halling-Koch.

Resultaterne af undersøgelsen forventes at ligge klar i løbet af foråret.

TEATER V

LIVINGSTONES KABINET

KEJSEREN

En politisk-satirisk musikforestilling,
frit efter HC Andersen

7. FEB - 2. MAR

TVIND

"THE MUSICAL"

★★★★★ JP ★★★★★ KULTURKUPEEN.DK ★★★★★ XQ28.DK ★★★★★ KULTURKONGEN.DK ★★★★★ FORBRUGERMANIA.DK ★★★★★ MORTEN BUCKHØJ

★★★★★ FREDERIKSBORG AMTSAVIS ★★★★★ CPHCULTURE.DK ★★★★★ BERLINGSKE TIDENDE ★★★★★ MAGASINET KBH ★★★★★ UNGT TEATERBLØD

7. - 17. MAR

KUNSTEN AT DØ

20. - 24. MAR